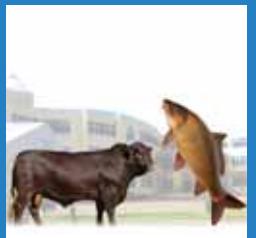

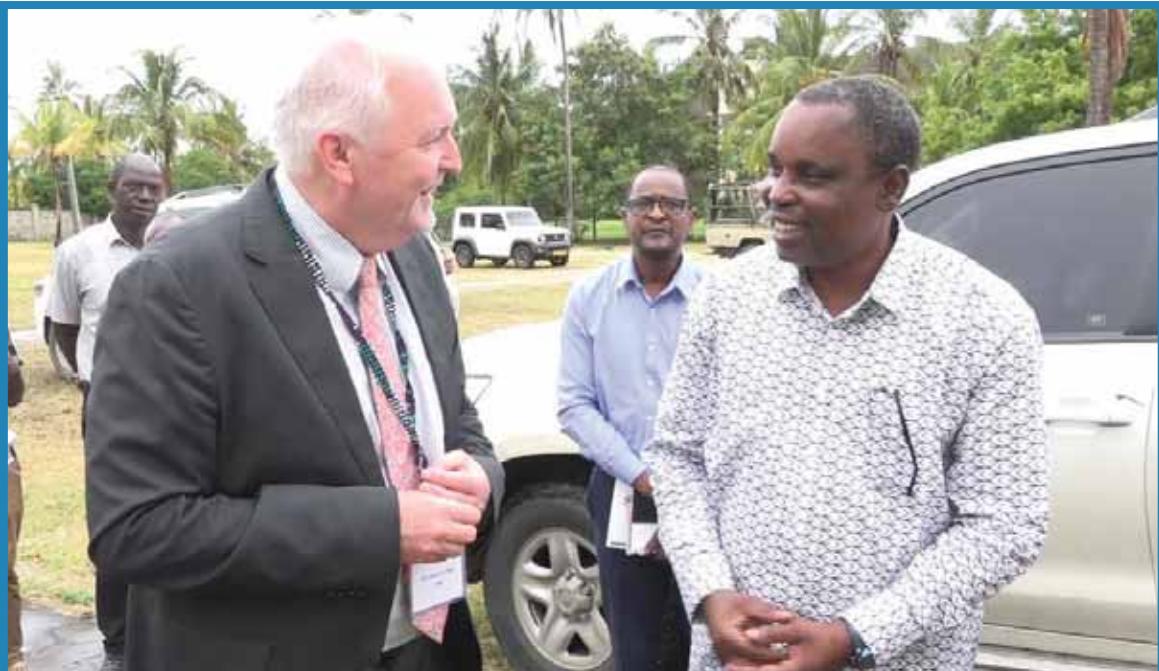

WIZARA YA MIFUGO NA UVUVI

JARIDA

**Yaliyojiri Mwezi
JANUARI 2022**

Yaliyomo

Uk.

1. <i>Serikali yagawa Pikipiki 300 kwa Maafisa Ugavi nchini.....</i>	1
2. <i>Sekta Binafsi Injini ya maendeleo Sekta ya Mifugo nchini - WAZIRI NDAKI.....</i>	3
3. <i>Wafugaji washauriwa kufuga kibiashara.....</i>	5
4. <i>Teknolojia ya kisasa kutumika kuzalisha chakula cha Mifugo nchini.....</i>	7
5. <i>Serikali kudhibiti viwanda bubu vya kuzalisha dawa za Mifugo.....</i>	9
6. <i>ULEGA: Serikali yaja na suluhisho kukabiliana na ukame, vifo vya Mifugo nchini...</i>	10
7. <i>Ulega aeleza fursa zinazopatikana kwenye Uchumi wa Bluu.....</i>	12
8. <i>Serikali yatoa msimamo kuhusu biashara ya Punda.....</i>	14
9. <i>Hifadhi ya Ngorongoro yapongeza zoezi la utambuzi Mifugo kielektroniki.....</i>	15
10. <i>Maafisa Mifugo waagizwa kuwa na takwimu sahihi za Mifugo.....</i>	17
11. <i>Wataalamu wasisitizwa kutoa elimu kwa Wafugaji.....</i>	18
12. <i>Uchumi wa Bluu kuwanufaisha wananchi: MHE. ULEGA.....</i>	19
13. <i>TVLA yaelekezwa kufanya kazi kibiashara zaidi.....</i>	20
14. <i>Wafugaji Mkuranga wavezeshwa Madume ya Ng'ombe aina ya Borani.....</i>	21
15. <i>Sekta ya Uvuvi watakiwa kutimiza lengo la ukusanyaji Maduhuli ya Serikali.....</i>	22
16. <i>Waziri Ndaki atoa maelekezo kwa wakusanya Maduhuli ya Serikali.....</i>	24
17. <i>Wafugaji Kibaha wakabidhiwa dume la kisasa.....</i>	26
18. <i>Matukio katika picha wakati wa Mapokezi ya KMM tarehe 11 Januari, 2022.....</i>	28

SERIKALI YAGAWA PIKIPIKI 300 KWA MAAFISA UGANI NCHINI

Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Mhe. Dkt. Philip Mpango amekabidhi Pikipiki Mia Tatu (300) kwa Wakuu wa Mikoa 25 ili zikatumwiwe na Maafisa Ugani wa sekta ya mifugo waliopo katika Halmashauri kwa lengo la kuwarahisishia kazi ya kuwashudumia wafugaji nchini.

Mhe. Dkt. Mpango alikabidhi pikipiki hizo muda mfupi baada ya kufungua Kikao kazi cha Washauri wa Mifugo na Wakuu wa Idara za Mifugo na Uvuvi kutoka Mamlaka za Serikali za Mitaa Kilichofanyika kwa siku mbili jijini Dodoma kuanzia Januari 17-18, 2022.

Wakati akitabidhi pikipiki hizo kwa Mkuu wa Mkoa wa Dodoma, Mhe. Anthony Mtaka kwa niaba ya Wakuu wa Mikoa wengine, Dkt. Mpango alisema kuwa sekta ya mifugo ni moja kati ya sekta za kipaumbele kwa serikali, na ugawaji wa pikipiki hizo kwa maafisa hao ni katika jithhada za serikali kuboresha sekta hiyo ili iweze kuwa na tija kubwa kwa Taifa.

“Serikali inatambua changamoto za sekta hii, napenda kuwahakikisha serikali inaendelea kuzitata na ndio maana leo Mhe. Rais Samia Suluhu Hassan ameidhinisha kununuliwa kwa pikipiki hizi, na tutaendelea kuboresha huduma za ugani ikiwemo kuendelea kutoa elimu ya ufugaji bora kwa wafugaji wetu,” alisema Dkt. Mpango.

Aidha, alitumia nafasi hiyo kuwaagiza Wakurugenzi wa Halmashauri, Miji na Manispaa kutenga fedha kwa ajili ya kutatua changamoto za maafisa ugani katika maeneo yao huku akiwataka maafisa ugani hao kuhakikisha wanazitumia vyema pikipiki hizo ili kuwasaidia wafugaji kufanya ufugaji wenye tija.

Kwa upande wake, Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki alisema pamoja na kazi kubwa inayofanyika ya kuboresha sekta hiyo ya mifugo, bado inakabiliwa na changamoto kubwa ya maafisa ugani na hivyo alimuomba Makamu wa Rais kuona uwezekano wa serikali kutoa kibali cha ajira kwa ajili ya maafisa ugani.

Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Mhe. Dkt. Philip Mpango (wa pili kutoka kushoto) akikata utepe kuashiria uzinduzi wa pikipiki 300 ambazo zitagawiwa kwa Maafisa Ugani wa Sekta ya Mifugo katika Mikoa 25 nchini katika tukio lililofanyika jijini Dodoma Januari 17, 2022. Katikati ni Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki. Wa kwanza kushoto ni Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais, Tawala za Mikoa na Serikali za Mitaa, Mhe. Innocent Bashungwa na wa kwanza kulia ni Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Abdallah Ulega. Wa pili kutoka kulia ni Mkuu wa Mkoa wa Dodoma, Mhe. Anthony Mtaka.

"Mhe. Makamu wa Rais pamoja na uwepo wa teknolojia ya ugani kiganjani, haiondoi uhitaji wa maafisa ugani, uhitaji ni mkubwa, tunaomba serikali iwaajiri maafisa hawa ili waje kusaidia wafugaji wetu huko waliko," alisema Mhe. Ndaki.

Kuhusu pikipiki hizo, Mhe. Ndaki alisema serikali imetumia Shilingi Milioni 864 kununua pikipiki hizo na zitasambazwa kwa mikoa 25 na Halmashauri 140 zinatarajiwa kufaidika na pikipiki hizo.

Naye, Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais, Tawala za Mikoa na Serikali za Mitaa (TAMISEMI), Mhe.

Innocent Bashungwa alisema kuwa ili kuhakikisha sekta ya mifugo inaendelea kuleta tija kwa wafugaji watahakikisha asilimia 15 inayotakiwa kutengwa na Halmashauri kwa ajili ya kuendeleza sekta hiyo inatengwa na kusimamiwa vizuri zitumike kuendeleza sekta hiyo kama ilivyokusudiwa.

Katibu Mkuu, Wizara ya Mifugo na Uvvi (Mifugo), Bw. Tixon Nzunda alisema kuwa lengo la kikao kazi hicho ni kuandaa mikakati ya kuboresha utoaji wa huduma za ugani wa wafugaji ili sekta ya mifugo iweze kuwa na tija zaidi nchini.

Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Mhe. Dkt. Philip Mpango (katikati) akimkabidhi Mkoo wa Mkoa wa Dodoma, Mhe. Anthony Mtaka funguo ya mfano ikiwa ni ishara ya kumkabidhi pikipiki hizo kwa niaba ya Wakuu wa Mikoa wengine katika tukio lililofanyika jijini Dodoma Januari 17, 2022.

Pichani ni sehemu ya pikipiki 300 zilizozinduliwa na Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Mhe. Dkt. Philip Mpango na kuzikabidhi kwa Mkoo wa Mkoa wa Dodoma, Mhe. Anthony Mtaka kwa niaba ya Wakuu wa Mikoa wengine katika tukio lililofanyika jijini Dodoma Januari 17, 2022.

SEKTA BINAFSI INJINI YA MAENDELEO SEKTA YA MIFUGO NCHINI - WAZIRI NDAKI

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki amesema Sekta ya binafsi ndio msingi wa maendeleo ya sekta ya mifugo kwa sababu ushiriki wao umekuwa na mchango mkubwa katika kuendeleza sekta hiyo nchini.

Waziri Ndaki alitoa kauli hiyo Januari 4, 2022 alipotembelea Kiwanda cha kuchakata Maziwa cha ASAS Kilichopo Mkoani Iringa.

Akiwa kiwandani hapo alisema kuwa wawekezaji katika sekta ya mifugo kama kina ASAS wakiwa wengi ni jambo zuri kwa maendeleo ya uchumi wa nchi kwa sababu uzalishaji wanaoufanya unachangia ukuaji wa pato la Taifa na kujenga afya za Wananchi.

"Serikali tunajivunia kuwa na wazalishaji wa maziwa kama nyinyi, na sisi kama serikali tunawaahidi tuko

pamoja nanyi ili kuweza kuinua uchumi wa nchi yetu", alisema Mhe. Ndaki.

Aliongeza kwa kusema kuwa serikali iko macho kuangalia changamoto zinazowakabili wawekezaji hao na kuhakikisha zinapungua makali yake ili waweze kufanya kazi kwenye mazingira mazuri pamoja na wadau wao.

Kuhusu unywaji mdogo wa maziwa nchini, Waziri Ndaki alisema serikali kwa kushirikiana na sekta binafsi wameshaanza kutekeleza mikakati mbalimbali ya kuhamasisha unywaji wa maziwa ili wanachi wajenga utamaduni wa kunywa maziwa kwa wingi.

Kwa upande wake, Mkurugenzi Mtendaji, Kiwanda cha ASAS, Fuad Jaffer aliipongeza Serikali inayoongozwa na Mhe. Rais Samia Suluhu Hassan kwa kuweka tozo

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki (wa pili kutoka kushoto) akiangalia mitambo ya kuchakata maziwa alipotembelea Kiwanda cha kuchakata maziwa cha ASAS kilichopo Mkoani Iringa Januari 4, 2022. Wa kwanza kushoto ni Mkurugenzi Mtendaji wa Kiwanda cha ASAS, Bw. Fuad Jaffer.

kwa bidhaa zinazotoka nje jambo ambalo limewapa wawekezaji wa ndani moyo wa kuendelea kuwekeza zaidi katika Sekta ya mifugo.

Aidha, alioomba Serikali kuitia Wizara ya Mifugo na Uvuvi kushirikisha vyuo vinavyozalisha Maafisa

Ugani na taasisi za utafiti kuwa wabia na wachakataji wa maziwa nchini ili kuzielewa changamoto ambazo wanazipata kwa wafugaji na kwa kufanya hivyo wataalam hao wanaweza kuwa ni msaada mkubwa katika kuelimisha wafugaji kuzalisha maziwa yenye ubora.

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki (katikati) akimsikiliza mmoja wa wataalam wa mitambo ya kukamulia maziwa ya Ng'ombe alipotembelea shamba la Mifugo la ASAS lililopo Mkoani Iringa Januari 4, 2022. Kulia kwake ni Mkurugenzi Mtendaji wa Kiwanda cha ASAS, Bw. Fuad Jaffer.

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki (katikati) akiangalia Ndama alipotembelea Shamba la Mifugo la Kampuni ya ASAS lililopo Mkoani Iringa Januari 4, 2022.

WAFUGAJI WASHAURIWA KUFUGA KIBIASHARA

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki amewashauri Wafugaji nchini kufuga kibiashara na kuachana na ufugaji wa kuchunga ambao tija yake imekuwa ndogo kwao wenyewe na hata kwa Taifa pia.

Waziri Ndaki alitoa rai hiyo Januari 4, 2022 alipotembelea Shamba la kisasa la mifugo la Shaffer lililopo Mkoani Iringa.

Akiwa katika shamba hilo akikagua shughuli mbalimbali zinazoendelea kwenye eneo hilo alisema kuwa wanawashauri wafugaji kuanza kufuga kisasa na kuachana na ufugaji wa kiasili ambao sasa umeanza kupitwa na wakati.

"Tumekuwa hatuoni faida kwa mifugo yetu kwa sababu ya kung'a ng'ania ufugaji wa kiasili, wafugaji tuanze kufuga kibiashara ili tuongeze tija ya mifugo yetu", alisema Mhe. Ndaki

Aliongeza kuwa ili waanze kuona tija ya ufugaji wao ni lazima wabadilike na waache ufugaji wa kuzunguka kutafuta maeneo ya malisho na badala yake wawe na maeneo yao ya kufugia ambayo yatakuwa rahisi kufikiwa na Wataalamu kwa ajili ya kuwapatia huduma zinazohitajika kwa mifugo yao.

Naye, Mkurugenzi wa Halmashauri ya Wilaya ya Iringa, Bw. Bashiru Muhoja alisema kuwa Mwekezaji wa shamba hilo la mifugo la Shaffer anauhitaji mkubwa wa chakula cha mifugo yake kama vile soya na mahindi.

"Mhe. Waziri huyu mfugaji anauhitaji mkubwa wa soya, mahindi na alfaalfa ambapo kwa sasa vyote anavitoa nchini Zambia, hii ni fursa kwa wananchi wetu na tumeshaanza kuchukua jitihada na tunaorodha ya wakulima ambao wapo tayari kulima mazao hayo kwa ajili ya kumuuzia mfugaji huyu", alisema Muhoja

Kwa upande wake, Msimamizi wa Shambala Shaffer, Bw. Mahboob Malick alisema kuwa wanaishukuru Serikali

Msimamizi wa Shamba la Mifugo la Shaffer lililopo Mkoani Iringa, Bw. Mahboob Malick akimuonesha Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki (katikati) mitambo ya kukamulia maziwa ya Ng'ombe alipotembelea shamba hilo Januari 4, 2022. Akiwa shambani hapo Waziri Ndaki aliwahimiza Wafugaji kufanya ufugaji wa kibiashara na kuachana na ufugaji wa kuchunga ambao tija yake ni ndogo kwao hata kwa Taifa pia.

kwa ujumla kwa ushirikiano mkubwa inaowapatia na kwamba wako tayari kuendelea kushirikiana nayo kwa lengo la kuboresha ufgaji hapa nchini.

"Mhe. sisi tuko tayari kupokea vijana amba wanataka

kujifunza ufgaji waje hapa tutawafundisha namna bora ya ufgaji wa kisasa ili wakipata ujuzi huu waende kuwafundisha na wenzao na hatimaye kuboresha ufgaji wetu", alisema Malick.

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki (wa pili kutoka kushoto) akitagua moja ya ghala la kuhifadhi vyakula vya mifugo alipotembelea shamba la Mifugo la Shaffer liliopo Mkoani Iringa Januari 4, 2022.

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki (katikati) akiangalia baadhi ya Ng'ombe wa kisasa wanaofugwa katika Shamba la Shaffer liliopo Mkoani Iringa alipotembelea shamba hilo Januari 4, 2022.

TEKNOLOJIA YA KISASA KUTUMIKA KUZALISHA CHAKULA CHA MIFUGO NCHINI

Serikali ya Uholanzi kwa kushirikiana na Wadau wa Mifugo wanaandaa mradi utakaotumia teknolojia ya kisasa kuzalisha Chakula cha mifugo kwa wingi na kwa gharama nafuu ili kukabiliana na uhaba wa chakula cha mifugo hapa nchini.

Hayo yalibainishwa Januari 21, 2022 na Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki alipokuwa akifungua warsha iliyowakutanisha wazalishaji wa vyakula vya mifugo na wadau wengine ili kujadili namna ya kutumia mazao kama soya kuongeza Protini kwenye chakula cha Mifugo kwa lengo kutatua changamoto inayowakabili wafugaji wa Kuku na Samaki nchini.

Katika Warsha hiyo ilioandaliwa na Ubalizi wa Uholanzi, Waziri Ndaki alisema kuwa Serikali ya Tanzania ipo tayari kushirikiana na Serikali ya Uholanzi katika kuhakikisha changamoto ya chakula cha mifugo inayokabili Wafugaji nchini inapungua.

“Sisi tunaunga mkono mradi huu na tunaamini endapo elimu ya kutosha itatolewa na Watanzania wakajitoa kikamilifu kutumia teknolojia hii mpya tunaweza tukafanikiwa kupunguza tatizo la lishe kwa kuku na samaki,” alisema Mhe. Ndaki.

Aidha, Waziri Ndaki aliwahakikisha wawekezaji wa vyakula vya mifugo wa ndani na kutoka nje ya nchi kuwa serikali inaendelea kuweka mazingira rafiki ya uwekezaji katika eneo la uzalishaji wa chakula cha mifugo ili kukidhi mahitaji ya wananchi ambao wengi kwa sasa wanategemea kuagiza vyakula hivyo kutoka nje ya nchi.

Naye, Mkuu wa Wilaya ya Kigamboni, Mhe. Fatma Nyangasa alisema teknolojia hiyo itakuwa msaada mkubwa kwa wananchi wa wilaya yake na taifa kwa ujumla hasa ukizingatia kwamba wao pia wanafanya shuguli za uvuvi na ufugaji kwa ajili ya kuongeza kipato chao cha kila siku.

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki (kulia) akijadiliana jambo na Balozi wa Uholanzi nchini Tanzania, Mhe. Wiebe De Boer alipokuwa akiangalia baadhi ya sampuli za vyakula vya mifugo katika Warsha ya Wadau wa Mifugo kujadili namna ya kuongeza protini kwenye Chakula cha kuku na Samaki iliyofanyika jijini Dar es Salaam Januari 21, 2022.

Kwa Upande wake, Mshauri wa Utafiti wa kuongeza Protini kwenye chakula cha mifugo kutoka Chuo Kikuu cha Kilimo (SUA), Profesa Faustin Lekule alisema kuwa mpango wa mradi huo ni kuzalisha kwa wingi vyakula vya mifugo na kuingia kwenye viwanda ili kurahisisha upatikanaji.

"Kazi yetu sasa ni kuweka kwa pamoja mikakati ya

kuzalisha kwa wingi vyakula hivi na vikipatikana kwa wingi itapelekea samaki na kuku kuwa chakula kinachopatikana kwa bei nafuu," alisema Prof. Lekule.

Mkutano huo ulihudhuriwa na wazalishaji pamoja na wasambazaji wa chakula cha Mifugo kutoka Kenya na Tanzania.

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki (kulia) akisalimiana na Balozi wa Uholanzi nchini Tanzania, Mhe. Wiebe De Boer muda mfupi baada ya kuwasili kwa ajili ya kufungua Warsha ya Wadau wa Mifugo kujadili namna ya kuongeza protini kwenye Chakula cha Samaki na kuku iliyofanyika jijini Dar es Salaam Januari 21, 2022.

Mkurugenzi wa Ukuza Viumbe Maji, Dkt. Nazael Madala akifafanua jambo katika Warsha ya Wadau wa Mifugo ya kujadili namna ya kuongeza protini kwenye Chakula cha Samaki na Kuku iliyofanyika jijini Dar es Salaam Januari 21, 2022.

SERIKALI KUDHIBITI VIWANDA BUBU VYA KUZALISHA DAWA ZA MIFUGO

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki amesema Serikali inaendeleza jithada za kudhibiti utengenezaji holela wa dawa za mifugo pamoja na zile dawa feki za mifugo zinazoingizwa ili kuwalinda wafugaji nchini.

Waziri Ndaki alibainisha hayo Januari 20, 2022 alipotembelea eneo la Kampuni ya Uzalishaji, Usambazaji na Uingizaji wa pembejeo za mifugo na Kilimo (Farmbase) liliopo Wilayani Kigamboni, Jijini Dar es Salaam ambalo wanataka kujenga kiwanda kikubwa cha kuzalisha dawa za mifugo nchini.

Alisema kumekuwa na malalamiko kutoka kwa wafugaji kuwa kuna baadhi ya dawa wanazozitumia kutibu mifugo yao haziwapi matokeo wanayoyatarajia, na ndio maana serikali inaendelea kudhibiti uuzwaji holela wa dawa hizo na kuimarisha utaratibu mzuri wa kupatikana dawa halisi za mifugo.

"Hivi karibuni tuna mpango wa kuweka maduka ya kuuza dawa katika kila mnada ili kuwahakikisha wafugaji wetu kwamba dawa aliyonunu kutoka katika maduka hayo ni sahihi kuitumia, mpango wetu haya maduka yaendeshwe na watu binafsi chini ya usimamizi wa serikali," alisema Mhe. Ndaki.

Kwa upande wake, Mkurugenzi Mtendaji wa Kampuni ya Farmbase, Bw. Suleiman Msellel alisema kuwa wao wapo tayari kushirikiana na Serikali katika kuhakikisha dawa halisi kwa ajili ya mifugo zinapatikana kwa wingi hapa nchini.

"Njia moja ya kuondosha dawa feki ni kupatikana kwa dawa halisi, sisi tupo tayari kushirikiana na serikali yetu, na hata hayo maduka yakianzishwa tupo tayari kushirikiana katika kuzisambaza dawa kwenye maduka hayo," alisema Msellel.

Mkurugenzi Mtendaji wa Kampuni ya Farmbase, Bw. Suleiman Msellel (kushoto) akimpatica maelezo Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki (kulia) kuhusu mchoro wa Kiwanda kikubwa cha kuzalisha Dawa za Mifugo kitakachojengwa Wilayani Kigamboni, jijini Dar es Salaam alipotembelea eneo hilo Januari 20, 2022.

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki (kushoto) akiongea na mmoja wa madaktari wa dawa za Mifugo wa Kampuni ya Farmbase alipokuwa akikagua baadhi ya dawa zinazozalishwa na Kampuni hiyo muda mfupi baada ya kukagua eneo watakalojenga Kiwanda kikubwa cha kuzalisha Dawa za mifugo liliopo Wilayani Kigamboni jijini Dar es Salaam Januari 20, 2022. Wa pili kushoto ni Mkurugenzi Mtendaji wa Kampuni ya Farmbase, Bw. Suleiman Msellel.

ULEGA: SERIKALI YAJA NA SULUHISHO KUKABILIANA NA UKAME, VIFO VYA MIFUGO NCHINI

Serikali imekuja na suluhisho katika kukabiliana na changamoto za ukame uliosababisha vifo vingi vya mifugo kwa kutumia Sh bilioni 130 ili kuchimba visima, kukarabati na kujenga mabwawa ikianza na maeneo yaliyoathirika zaidi.

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe.Abdallah Ulega alieleza mkakati huo wa Serikali Januari 14, 2022 wakati alipofanya ziara Wilaya ya Kiteto, Mkoani Manyara ili kuwapa pole kwa kufiwa na ng'ombe 1,874 kati ya Septemba 2020 hadi Januari mwaka huu.

"Serikali ya Mama Samia ni sikivu na inawajali wananchi wake, imenituma kuja kuwapa pole kwa kufiwa na ng'ombe wengi waliokufa kutokana na ukame kutokana na kukosa maji na malisho" alisema Mhe. Ulega.

Aidha, Mhe. Ulega baada ya kushuhudia mizoga ya ng'ombe katika kijiji cha Makame kata ya Makame akiwa katika mikutano ya hadhara kwenye kijiji cha Makame na Ndede alisema, Serikali inawapa Pole lakini imekuja na suluhisho la kukabiliana na ukame huo kwa kuchimba visima na mabwawa kwa ajili ya kunywesha mifugo.

Katika kuhakikisha wafugaji wanaondokana na vifo vingi vya mifugo na wanakabiliana na uhaba wa mifugo, Serikali itasambaza nyasi za malisho kwa mifugo kwa ajili ya wafugaji kuzipanda, kuvuna na kuhifadhi ili kuzitumia wakati wa ukame na msimu kama huu.

Katika kukabiliana na ukame huo, pia aliwataka wafugaji Kiteto na Tanzania kwa ujumla, kuacha kufuga mifugo

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi Mhe. Abdallah Ulega akiongea na watendaji wa Wilaya ya Kiteto mara baada ya kuwasili Wilayani humo Januari 14, 2022 kuona athari ya ukame kwa wafugaji, kukusanya mawazo ya pamoja ya kukabiliana na changamoto hizo. Kulia ni Mbuge wa Kiteto Bw. Edward Ole Lekaita na kushoto ni Mkuu wa Wilaya ya Kiteto Bw. Mbarak Batenga.

kwa mazoea, wanatakiwa kuanza kupunguza mifugo yao kwa kuuza ili kujenga nyumba bora, kusomesha watoto na kuboresha mifugo inayobaki na kuuza sokoni ikiwa bora.

Mhe.Ulega alisema, wafugaji wanatakiwa kuitikia wito wa Serikali wa kuweka hereni kwenye masikio ya ng'ombe kwa lengo la kuweka alama ili badea kuzikatia bima ili zikifa waweze kulipwa na pia wakopesheke na taasisi za kifedha kuliko ilivyo sasa.

Naye Mbunge wa Kiteto, Edward Ole Lekaite (CCM) alimshukuru Rais Samia Suluhu Hassan kwa kutenga Shilingi bilioni 130 kwa Wizara ya Maji kwa ajili ya kununua mtambo mmoja wa kuchimba visima, mabwawa na malambo katika mikoa yote nchini na akaomba mitambo ikifika mkoani kwake kutokana na sababu ya ukame apewe kipaumbele.

Mhe. Lekaite alisema kutokana na changamoto ya ukame Wilaya yake ambayo imeua mifugo mingi inaomba mtambo wa kuchimba mabawa ukifika mkoani basi Wilaya yake iwe ya kwanza kupewa.

Akizungumzia vifo nya mifugo, Mwakilishi wa Mkurugenzi wa Huduma za Afya kutoka Wizara ya Mifugona Uvubi, Dk Vayan Laizer alisema vifo hivyo vinatokea sababu ya uhaba wa maji hivyo ng'ombe wanapokula majani mwituni na kukosa maji miili yao inakuwa na kinga kidogo na hivyo wanashindwa kujikinga na maradhi kutokana na sumu kubaki mwilini.

Naye Kaimu Mkurugenzi Sekta ya Afya Wilaya ya Kiteto, Dk Lunonu Sigalla wakati akitoa taarifa ya athari za ukame wilayani humo alisema kati ya Septemba mwaka jana hadi Januari mwaka huu ngombe 1874 kutokana na ukame na waliobaki wamedhoofu sana kutokana na changamoto hiyo.

Mkuu wa Wilaya ya Kiteto,Bw. Mbaraka Batenga alisema uboreshaji wa miundombinu ya mifugo unatakiwa kwa lengo la kufungamanisha na miradi ya ujenzi wa shule sikizi zaidi ya 47 zilizojengwa katika wilaya hiyo na hivyo kuzuia kuhama hama wafugaji hao.

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvubi Mhe. Abdallah Ulega akiangalia ng'ombe aliyekufa kwa athari ya ukame kwenye kata ya Makame Wilaya ya Kiteto Mkoani Manyara Januari 14, 2022, akiambatana na Mbunge wa Kiteto Mhe. Edward Lekaita (wa kwanza kutoka kushoto), Mkuu wa Wilaya ya Kiteto Bw. Mbarak Batenga, (wa pili kutoka kushoto), viongozi wa chama, wafugaji na watendaji kutoka Wizara ya Mifugo na Uvubi.

ULEGA AELEZA FURSA ZINAZOPATIKANA KWENYE UCHUMI WA BULUU

Serikali ya awamu ya Sita ya Mhe. Samia Suluhu Hassan kupitia programu ya kuendeleza kilimo na uvuvi (AFDP) imetenga takribani sh Bil 29 mwaka 2022/2023 kwa ajili ya kuwezesha kiuchumi shughuli za uvuvi na mikopo kwa wananchi waliopo kwenye sekta hiyo pamoja na kukuza pato la Taifa.

Hayo yalisemwa na Naibu Waziri wa mifugo na uvuvi, Mhe. Abdallah Ulega Januari 24, 2022 wakati wa ufunguzi wa kikaokazi cha mkakati na kampeni ya kuhamasisha shughuli za ukuzaji viumbe maji bahari kwa viongozi na wataalam katika Mamlaka za Serikali za mitaa mkoani Tanga.

Alisema kuwa sehemu ya fedha hizo takribani sh Bil. 2.1 zinakwenda kukopeshwa kwa vikundi vya wafugaji wa samaki, wakulima wa mwani, wafugaji wa majongoo bahari, wanenepeshaji wa kamba koche na kaa, katika ukanda wa bahari ya Hindi.

“Tumekutana sisi wataalamu kwa ajili ya kupeana mbinu na mikakati ya kuweza kuwafikia wananchi ambao ndio walengwa wakuu wa Mradi huo ili kuona namna ambavyo tutawainua kiuchumi kupitia fursa zilizoko baharini” alisema Mhe. Ulega.

Alisema kuwa kuna utajiri mkubwa kupitia fursa ya rasilimali zinazopatikana katika ukanda huu hivyo Serikali imedhamiria kuinua hali duni za wananchi waishio katika ukanda huo hivyo wataalam hao wanaweza kusaidia kuwaonyesha wananchi fursa zilizopo.

Aliodgeza kuwa Benki ya kilimo kwa kushirikiana na mabenki mengine ya biashara yaweke mazingira rafiki ya kutoa mikopo kwa vyama vya ushirika vya vijana na wanawake Ili waweze kufanya shughuli za kunenepesha kaa, kamba koche, ufugaji wa samaki, majongoo bahari, na kilimo cha mwani.

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi Mhe. Abdallah Ulega akiongea na viongozi pamoja na wataalam kutoka mamlaka ya Serikali za mitaa wa Mkoa wa Tanga (hawapo pichani) Januari 24, 2022 wakati wa ufunguzi wa kikaokazi cha mkakati na kampeni na kuhamasisha shughuli za ukuzaji viumbe maji bahari.

Utolewaji wa mikopo hii pia iwaguse wavuvi wadogowadogo, mmojammoja au katika vikundi kwani kwa kufanya hivyo kilio chao cha kutumia fursa hizi za bahari kitakuwa kimesikika.

Awali, Mkuu wa Wilaya ya Tanga Hashim Mgandilwa alisema kuwa Changamoto kubwa iliyopo kwa wavuvi wa ukanda huo ni ukosefu wa viwanda pamoja na masoko ya uhakika wa mazao ya bahari.

Alisema kuwa kampeni hiyo itaweza kuleta chachu na maendeleo ya wananchi kwani wataweza kupata fursa nyingine ya kiuchumi katika maeneo yao kupitia kilimo

cha mwani pamoja na unenepeshaji wa viumbe bahari.

Aidha mwakilishi kutoka Benki ya kilimo (TADB), Bw. Furaha Sichula amesema kwa mwaka 2021/2022 jumla ya TSH. 4.827bil zimekopeshwa kwenye Sekta ya Uvubi ikilinganishwa na mwaka 2020/2021 ambapo kiasi cha Tsh. Bil 1.625 kilikopeshwa.

Naye, Mkurugenzi wa ukuzaji viumbe maji kutoka wizara ya mifugo na uvuvi, Dkt Nazael Madalla alisema kuwa katika mwaka uliopita uzalishaji wa viumbe vyatubu ulikuwa ni asilimia 11% pekee.

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvubi Mhe. Abdallah Ulega (katikati) akiwa kwenye picha ya pamoja na watendaji wa Serikali mara baada ya kikao kifupi juu ya fursa za uchumi wa buluu Mkoani Tanga. Januari 24.2022.

SERIKALI YATOA MSIMAMO KUHUSU BIASHARA YA PUNDA

Mkurugenzi wa Huduma za Mifugo, Profesa Hezron Nonga amesema kuwa Biashara ya Punda na mazao yake haitafanyika tena hapa nchini mpaka idadi ya wanyama hao itakapoongezeka na kufikia angalau milioni kumi (10).

Prof. Nonga alitoa kauli hiyo wakati akitoa taarifa kwenye kikao cha siku moja cha tathmini ya kuchinja na kuuza ngozi za Punda kilichofanyika Jijini Dodoma Januari 25, 2022.

"Idadi ya Punda kwa sasa hapa nchini ni 600,000 tu ambayo ni ndogo sana kuruhusu biashara ya wanyama hao kuendelea kufanyika, endapo biashara hii itaachwa iendelee kufanyika itasababisha punda kwisha na kutoweka kabisa hapa nchini," alisema Prof. Nonga.

Aidha aliendelea kusema kuwa biashara ya kuchinja punda na kuuza ngozi ilifanywa na makampuni kutoka nchini China katika Mikoa ya Dodoma na Shinyanga na yalipewa masharti ya mikataba ya utekelezaji wa shughuli hiyo ikiwemo kuchinja punda 20 kwa siku jambo ambalo walilikiuka.

"Makampuni hayo yalichinja punda 200 kwa siku, na walikuwa wanaingiza punda toka nchi ya Kenya kwa njia zisizo halali na kuchinja punda hao na kusafirisha ngozi hizo nje ya nchi kinyume na masharti ya mkataba," alifafanua.

Mkurugenzi huyo alieleza kuwa kufuatia hali hiyo ya kukiuka masharti ya Mkataba na makampuni hayo viwanda hivyo vilifungwa kwa nyakati tofauti.

Awali, Mhadhiri wa Chuo kikuu cha Kilimo (SUA) Profesa Domonic Kambarage akiwasilisha taarifa yake alisema biashara hiyo ya kuchinja punda inahitajika kufanyika kwa uweledi ili kuepuka kuliingiza taifa kwenye hasara badala ya faida.

Naye, Mkurugenzi Mtendaji wa Taasisi inayojihusisha na utetezi wa haki za wanyama ya Jijini Arusha, Bw. Livingstone Masija alisema kuwa idadi ya punda imepungua sana hivyo Serikali iendelee na msimamo wake wa kufunga viwanda hivi vya kuchinja punda ili kuwalinda wanyama hao wasitoweke.

Mkurugenzi wa Huduma za Mifugo, Prof. Hezron Nonga akielezea jambo alipokuwa akiwasilisha mada kwenye kikao cha tathmini ya kuchinja na kuuza Ngozi za Punda, kikao hicho kilifanyika katika ukumbi wa Royal village hotel, jijini Dodoma Januari 25, 2022.

Daktari wa Mifugo kutoka Baraza la Veterinari Tanzania, Dkt. John Nzalamoto (aliyesimama) akichangia mada kwenye kikao cha tathmini ya kuchinja na kuuza Ngozi za Punda. Kikao hicho kilifanyika katika ukumbi wa Royal village hotel, jijini, Dodoma, Januari 25, 2022.

HIFADHI YA NGORONGORO YAPONGEZA ZOEZI LA UTAMBUZI MIFUGO KIELEKTRONIKI

Hifadhi ya taifa ya Ngorongoro imeipongeza Wizara ya Mifugo na Uvuvi kwa hatua nzuri waliyoichukua katika utambuzi wa mifugo kwa njia ya kielektroniki wakieleza kuwa hatua hiyo itasaidia kwa kiasi kikubwa kuzuia mifugo kuingia eneo la hifadhi.

Akitoa pongezo hizo Januari 7, 2022, Kamishna Msaidizi Mwandamizi Huduma za Ulinzi kutoka Ngorongoro Elibariki Bajuta alisema kuwa pamoja na kwamba hifadhi hiyo kuwa ni eneo pekee ambalo wanaishi wanyama pori, mifugo na binadamu kwa utaratibu maalum lakini changamoto ya baadhi ya mifugo kuingia katika hifadhi imekuwa ikiripotiwa mara kadhaa.

Alisema hatua ya Serikali kutumia hereni za kielektroniki zitawezesha kupatikana kwa idadi kamili ya mifugo iliyopo katika maeneo ya karibu na hifathi hivyo kuongeza nguvu katika kudhibiti baadhi ya wafugaji

wasio waaminifu katika kuingiza mifugo hifadhini.

“Kwa kweli tunawapongeza sana Wizara ya Mifugo katika utambuzi huu wa kielektroniki na sisi kama ngorongoro tulikuwepo wakati Waziri Mkuu anaagiza zoezi hili kuanza huku kwetu kabla ya januari 30 mwaka huu tutakuwa mstari wa mbele kuhakikisha wafugaji waliopo wanajitokeza kwa wingi kupata hereni hizi”, alisema. Bajuta.

Kwa upande wake katibu wa chama cha wafugaji Kanda ya kaskazini ambaye pia ni mwenyekiti wa wazee wa kimila Ngorongoro, Bw. Metui Ole Sheudo alisema kuwa baada ya kupata elimu ya kutosha wazee wa kimila wamepokea kwa mikono miwili zoezi hilo.

Alisema kutokana na ushirikiano mzuri walionao na hifadhi ya ngorongoro wanaamini wafugaji wakifikishiwa elimu na hamasa ya kutosha watajitokeza kwa wingi

Mkurugenzi wa Huduma za Mifugo kutoka Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Prof. Hezron Nonga akieleza lengo na faida ya kufanya utambuzi kwa Mifugo wakati wa kikao kifupi cha kupanga mikakati ya kuweka alama za utambuzi kwa Mifugo yote iliyopo kwenye Wilaya ya Ngorongoro Mkoani Arusha Januari 07, 2022.

kwa sababu tayari viongozi wao wameshalipitisha zoezi la utambuzi wa mifugo.

"Sisi kama wazee wa kimila tumelipokea vizuri zoezi hili na kwa kuwa Rais Wetu Mheshimiwa Samia Suluhu Hassan ameagiza tuweke hereni tupo tayari, kilichobaki ni kwenda kuwa hamasisha wafugaji katika maeneo yao kwa sababu sisi tukiwaambia hawata kataa lakini wanatakiwa kupata elimu kama tuliyopata wazee wao" alisema.

Mkurugenzi wa huduma za Mifugo kutoka Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Prof. Hezron Nonga alisema kuwa pamoja na mambo mengine Wizara imetoa fursa kwa Taasisi au kampuni binafsi ambayo yanavigezo kutekeleza zoezi hili.

Alifafanua kuwa muongozo wa utambuzi umeelekeza kuwa endapo taasisi kama Ngorongoro au mkurugenzi wa halmashauri wanaweza kununua hereni hizo kutoka kwa mzabuni kwa gharama ya shilingi 1400 na kwenda kuziuza kwa wafugaji kwa gharama ya 1750 ambapo hatua hiyo itasaidia zoezi kwenda haraka.

"Hizi hereni kama ulivyo sema muongozo kwamba kama halmashauri inataka kuzinunua na kutumia wataalam wake basi atazinunua kwa mzabuni wetu huku wizarani na kwenda kuziuza kwa wafugaji hivyo hivyo hata kampuni binafsi au mashirika yanayohudumia mifugo ambayo yamesajiliwa na wizara na kwetu yapo kama 20 hivi" alisema.

Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Ngorongoro, Dkt. Juma Mhina (katikati) akiwa kwenye picha ya pamoja na viongozi wa chama cha wafugaji, maafisa Mifugo, watendaji wa hifadhi ya Ngorongoro, maafisa TEHAMA, Mtendaji Mkuu wa kampuni ya S&J mara baada ya kikao kifupi cha kupanga mikakati ya kuweka alama za utambuzi kwa Mifugo yote iliyopo kwenye Wilaya ya Ngorongoro, Januari 07, 2022.

MAAFISA MIFUGO WAAGIZWA KUWA NA TAKWIMU SAHIHI ZA MIFUGO

Maafisa Mifugo wa Mkoa Manyara wametakiwa kuhakikisha wanakuwa na takwimu sahihi za mifugo katika mkoa huo ili kuwezesha Serikali kufanya mipango mizuri ya uboreshaji wa miundombuni.

Agizo hilo lilitolewa na Mkuu wa Mkoa wa Manyara aliywakilishwa na Mratibu Mwandamizi wa Uhamiaji Mkoani humo, Bw. Mbarak Batenga wakati akifungua mafunzo ya utambuzi wa mifugo kwa kutumia hereni za kielektroniki yaliyofanyika Mkoani humo Januari 5, 2022.

Alisema baadhi ya maafisa Mifugo hawana takwimu sahihi za Mifugo iliyopo Mkoani humo jambo ambalo linapelekeea Serikali kushindwa kuweka mipango mizuri ya uboreshaji wa miundombinu.

Kwa upande wake Katibu Tawala Mkoa wa Manyara, Bi. Caroline Mtaphula alisema pamoja na mambo, mengine ukosefu wa miundo mbinu bora imekuwa ikisababisha wafugaji wengi kutonufaika ipasavyo na mazao ya mifugo.

Alisema hali hiyo imechangiwa kwa kiasi kikubwa na ukosefu wa takwimu sahihi ukilinganisha na uhalisia wa mifugo iliyopo nchini.

Alisema zoezi hilo la utambuzi likienda vizuri na kukamilika kama ilivopangwa itasaidia sana wafugaji kunufaika na rasilimali hiyo muhimu kuititia mazao yake.

"Nchi yetu inashika nafasi ya pili kwa wingi wa mifugo Barani Afrika lakini ukiangalia wafugaji bado hawanufaiki na mazao yanayotokana na mifugo hususani ngozi ambapo sasa hivi zinahitajika sana katika soko, sasa hizi hereni zinawekwa sikioni na kuacha ngozi ya mnyama ikiwa bora" alisema.

Dkt. Audifas Sarimbo kutoka Idara ya Huduma za Mifugo Wizara ya Mifugo na Uvuvi, (kulia) akimuonyesha Katibu Tawala Mkoa wa Manyara Bi. Caroline Mtaphula namna ya kutumia mashine maalum ya kuweka hereni ya kielektroniki katika sikio la mnyama wakati alipomtembelea ofisini kwake kueleza lengo la kuhamasisha zoezi la Utambuzi usajili na ufuutiliaji wa Mifugo Mkoani humo Januari 5, 2022.

Mwakilishi wa Mkuu wa Mkoa wa Manyara na Mratibu Mwandamizi wa Uhamiaji, Bw. Mbaraka Batenga (wa pili kutoka kulia) akiwa kwenye picha ya pamoja na Wakuu wa Wilaya, Wakurugenzi maafisa TEHAMA na maafisa Mifugo wa Mkoa wa Manyara mara baada ya Mkutano wa kutambulisha mwongozo wa Utambuzi usajili na ufuutiliaji wa Mifugo kwa njia ya hereni za kielektroniki Mkoani humo Januari 5, 2022. Wa pili kutoka kushoto ni Katibu Tawala Mkoa wa Manyara Bi. Caroline Mtaphula na wa kwanza kutoka kulia ni Dkt. Audifas Sarimbo wa Idara ya Huduma za Mifugo kutoka Wizara ya Mifugo na Uvuvi.

WATAALAM WASISITIZWA KUTOA ELIMU KWA WAFUGAJI

Katibu Tawala Msaidizi Mkoa wa Singida, Bw. Stanslaus choaji amewataka wataalamu watakaohusika katika zoezi la utambuzi wa mifugo kwa njia ya hereni za kielektroniki kutumia busara wakati wa utekelezaji wa zoezi hilo ikiwemo utoaji wa elimu kwa wafugaji.

Katibu Tawala Msaidizi alitoa rai hiyo wakati akisoma hotuba ya ufunguzi kwa niaba ya Mkuu wa Mkoa wa Singida katika mafunzo ya utambuzi wa mifugo kwa njia ya hereni za kielektroniki, Januari 4, 2022.

Alisema njia nzuri ya kufanikisha utambuzi huo kwa ufanisi mkubwa ni kuwashirikisha wafugaji wenyewe ambao ndio wahusika wakuu kwa kuwapatia elimu ya kutosha ili waweze kutoa ushirikiano na takwimu sahihi za mifugo yao baada ya kuelewa umuhimu wa hereni hizo.

"Niwaombe sana wataalam wetu nachotaka kusisitiza ni kwamba yale ambayo sisi tunatakiwa kufikisha kwa wafugaji, tuyafikishe kwa ufasaha tukafanye hivyo, tusilazimishe mambo hatutafanikia, sisemi kwamba sasa tukaache watu wafanye wanavyotaka hapana bali ni elimu kwa sababu wakielewa inaweza kusaidia hata akakuelekeza mwenzake aliepo mbali na kijiji na yeye pia kukutajia takwimu sahihi", alisema.

Kwa upande wake mjumbe wa kamati kuu tendaji ya chama cha wafugaji kanda ya kati Reginaldo Lubeleje alisema chama cha wafugaji Tanzania kimepokea kwa mikono miwili zoezi hili na ni baada ya kupatiwa elimu ya kutosha na faida zitokanazo na hereni hizo.

Alisema kwa wafugaji ambao tayari wamepatiwa elimu hiyo wanashauku kubwa ya kuweka hereni hizo hasa katika kukabiliana na changamoto ya wizi wa mifugo ambao ulikuwa ukiwatesa kwa muda mrefu bila kupatiwa ufumbuzi wa kudumu.

"Nataka niwaakikishie Wizara kuwa wafugaji sio maadua na wataalamu wa mifugo na tunajua ninyi pia sio maadua wa wafugaji niwaombe kwa kushirikiana na sisi chama kutoa elimu ya kutosha kwa wafugaji wetu ndio itasaidia sana kuliko kutumia mabavu, hatutafanikiwa kwa sababu hata mimi natamani zoezi hili lianzie kwangu kwa sababu kama naweza

kujua mifugo yangu imeibiwa na sasa ipo mahali fulani ni jambo la faraja sana", alisema.

Dkt. Audifas Sarimbo wa Idara ya Huduma za Mifugo kutoka Wizara ya Mifugo na Uvuvi alisema kuwa hereni zinawekwa kwa mnyama mwenye umri wa zaidi ya miezi mitatu na kwamba zitasaodia pia kupunguza muingiliano wa Mifugo kutoka maeneo mengine.

Aliongeza kuwa zoezi la uwekaji hereni kwa Mifugo linalofanyika kote Nchini litamuwezesha mfugaji kuweza kupata mikopo kupitia taasisi mbalimbali za kifedha pamoja na kuikatia bima Mifugo yake kwa kutumia namba za usajili zilizopo kwenye hereni ya mnyama

Dkt. Audifas Sarimbo wa Idara ya Huduma za Mifugo kutoka Wizara ya Mifugo na Uvuvi (wa tano kutoka kulia) akiwa kwenye picha ya pamoja na Mjumbe wa Kamati Kuu tendaji ya Chama cha Wafugaji Taifa, Bw. Reginaldo Lubeleje (wa sita kutoka kulia), maafisa TEHAMA pamoja na maafisa Mifugo wa Mkoa wa Singida mara baada ya Mkutano wa kuhamasisha zoezi la Utambuzi, usajili na ufuatiliaji wa Mifugo kwa njia ya hereni kielektroniki Mkoani huko Januari 4, 2022.

UCHUMI WA BULUU KWANUFAISHA WANANCHI - MHE. ULEGA

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Abdallah Ulega amesema kuwa kupitia kampeni ya uchumi wa bluu wanakwenda kuimarisha hali za kiuchumi za mwananchi mmoja mmoja hususan wanaoishi katika mikoa pwani ya bahari ya hindi pamoja na Taifa kwa ujumla.

Aliyasema hayo wakati wa ziara yake ya kutembelea vikundi vinavyojihusisha na shughuli za kilimo cha mwani, kunenepesha kaa katika Wilaya za Pangani na Mkinga, Mkoani Tanga Januari 25, 2022.

Alisema kuwa kupitia kampeni hiyo Serikali inakwenda kufanya mapinduzi makubwa ya namna ya rasilimali za bahari zitakavyotumika kuweza kuleta mabadiliko ya kiuchumi kwa wananchi ambao wanategemea bahari kwa ajili ya shughuli za uzalishaji.

“Serikali ya Mama Samia inakwenda kuondoa hali duni za wavuvi kwa kuwaunganisha na fursa za kiuchumi zilizopo kwenye ukanda wa bahari ya hindi kwa kushiriki kwenye fursa zilizoko badala ya kutegemea uvuvi pekee” alisema Mhe. Ulega.

Aidha alisema wanataka watanzania kuhamasika na kuchangamkia fursa za kilimo cha mwani, kunenepesha kaa, kamba kochi kwani soko la uhakika lipo na Serikali ipo tayari kuwawezesha kwa mitaji sambamba na vifaa.

Awali, Mkuu wa Wilaya ya Pangani, Ghaibu Lingo alisema kuwa tayari wameshaanza kunufaika na fursa za uchumi wa blue kwa wananchi kuweza kushiriki kwenye shughuli ya kunenepesha kaa kwa kufunga miamba na kisha kuwauza kwa faida kubwa tofauti na hapo awali.

“Tumeanza hii mbinu ya kufunga miamba kwa ajili ya kunenepesha kaa katika eneo la Ushongo na matokeo tumeweza kuyaona hivyo tunaiomba Serikali kuweza kuwasaidia wavuvi wa maeneo mengine kama Kipumbwi na Mkwaja” alisema.

Kwa upande wa wananchi, wao walipongeza Serikali kwa kuja na fursa ya uchumi wa bluu kwani unakwenda kusaidia kubadilisha uvuvi wao wa mazoea na kuwa wa kisasa na wenye tija.

Hamis Ramadhani, Mwenyekiti wa kikundi cha Jikute aliiomba serikali kuwawezesha mitaji pamoja na mashine kubwa ya kuvutiwa maji ili waweze kukuza mitaji yao na hivyo kupata faida kubwa.

Naye, Burhan Ramadhani alisema kuwa uvuvi haramu pamoja na ukosefu wa soko imekuwa ni kikwazo kwa kilimo cha mwani kuweza kufanya vizuri katika maeneo yao hivyo aliiomba wizara kuona namna ya kuwawezesha vifaa na mitaji.

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Abdallah Ulega akieleza umuhimu na faida ya mwani kwa wanakijiji wa mwandosi wakati wa ziara yake Wilayani Mkinga Mkoani Tanga, Januari 25, 2022.

TVLA YAELEKEZWA KUFANYA KAZI KIBIASHARA ZAIDI

Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Mifugo) Bw. Tixon Nzunda ameielekeza wakala ya Maabara ya Veterinari nchini (TVLA) kufanya kazi Kibiashara ili iweze kuijendesha yenyewe bila kutegemea ruzuku kutoka Serikalini.

Nzunda aliyasema hayo Januari 26, 2022 alipofanya ziara yake ya kwanza tangu alipoteuliwa kushika wadhifa huo Januari 08, 2022.

"Fanyeni kazi kibiashara na kwa uadilifu mkubwa, mashamba ya mifugo yanayovamiwa na Wananchi hakikisheni mnayatumia kibiashara kwa kutenga fedha kwenye bajeti yenu ili yaweze kupimwa ili kuondokana na adha ya kuvamiwa na wananchi". Alisema Nzunda.

Mbali na suala la kuimarisha mashamba ya mifugo, Nzunda alieelekeza mifumo ya utendaji kazi ya Kielekroniki iimarishe katika vituo vyote vya Wakala hiyo.

Akielezea kuhusu changamoto ya Uhaba wa Watumishi wa wakala hiyo, Nzunda amemuelekeza Mtendaji mkuu wa Wakala hiyo kufuatilia maombi ya kuajiri watumishi wapya Ofisi ya Rais Utumishi wa Umma ili kukidhi mahitaji ya taasisi hiyo.

Vile vile Nzunda alieelekeza kulindwa na kutunzwa kwa Mali za wakala hiyo ili ziweze kutumika kwa malengo yaliyokusudiwa.

Pia, alieelekeza Wakala kufanya kazi kwa karibu na Kitengo cha Mawasiliano Serikalini (GCU) cha Wizara ya Mifugo na Uvuvi ili kutangaza kazi nzuri zinazofanywa na wakala hiyo.

Aidha, Nzunda alieelekeza Wakala hiyo kukutana na wadau wanaotumia chanjo hizo kila mwaka ili kupata mrejesho kutoka wadau hao.

Nzunda alihitimisha maelekezo

yake kwa kuitaka wakala ijikite katika kutafuta masoko ya chanjo hizo nje na ndani ya nchi.

Awaliakisoma taarifa fupi ya Wakala hiyo Mtendaji Mkuu wa Wakala hiyo Dkt. Stela Bitanyi alibainisha kuwa, kazi kubwa wanayofanya ni uchunguzi na utambuzi wa Magonjwa ya Wanyama na Wadudu wanaosambaza magonjwa na uhakiki wa usalama na Ubora wa Vyakula vya Mifugo.

Pia Dkt. Stela alisema kuwa wakala inatimiza Majukumu yake kwa kupima, kutathimini na kuhakiki Vitendenishi, mimea tiba pamoja na kemikali zinazotumika katika maabara za Wanyama.

Dkt. Bitanyi aliongeza kuwa wakala hiyo kupitia Taasisi ya Chanjo nchini (TVI) inatengeneza na kuzalisha aina saba (7) za chanjo dhidi ya magonjwa ya Mifugo ikiwa ni pamoja vitendenishi.

"Chanjo za Mifugo zinazozalishwa na TVLA ni pamoja na Temevac, (chanjo dhidi ya Mdondo), Kimeta, Chambavu, Tecoblax (Mchanganyiko wa Kimeta na Chambavu), Kutupa Mimba (Brucellosis), Homa ya Mapafu ya ng'ombe (CBPP) na Homa ya Mapafu ya Mbuzi (CCPP)" alisema Dkt. Bitanyi.

Dkt. Bitanyi alibainisha kuwa ili kusogea huduma karibu kwa wafugaji, vituo hivyo vya uchunguzi wa Magonjwa ya Mifugo vipo pia katika mikoa ya Arusha, Dodoma, Iringa, Mtwara, Mwanza, Sumbawanga, Tabora na Kliniki ya Mifugo na Maabara meatu-Simiyu.

Katika ziara hiyo Nzunda pia alipata fursa ya kutembelea kiwanda cha kuzalisha Chanjo kibaha (TVI) na kujionea jinsi chanjo za mifugo zinavyotengenezwa ambapo aliwataka wanasayansi hao kuongeza umahili na Weledi katika kazi zao na kuzingatia Uadilifu.

Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi, (Mifugo), Bw. Tixon Nzunda akiangalia moja ya Chanjo zinazozalishwa katika taasisi ya chanjo Tanzania (TVI) Kibaha Januari 26, 2022.

WAFUGAJI MKURANGA WAWEZESHWA MADUME YA NG'OMBE AINA YA BORANI

Wafugaji Wilayani Mkuranga Mkoani Pwani wawezeshwa na Serikali madume matatu ya ng'ombe aina ya borani ikiwa ni pamoja na kuwakwamua wafugaji hao kiuchumi.

Wakati akikabidhi madume hayo Januari 27. 2022, Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi Mhe. Abdallah Ulega alisema madume hayo matatu ya ng`ombe aina ya borani yatakwenda kuboresha koosafu za ng`ombe wa asili kwa wafugaji watakao yatumia.

"ugawaji wa madume haya bora ya ng'ombe ni kwa lengo la kuboresha kosaafu za Mifugo Ili waelekee kwenye ufugaji wa kisasa na hii inaenda sambamba na utekelezaji wa llani ya uchaguzi ya CCM (2020 – 2025) inayolenga kuwakwamua kiuchumi wafugaji nchini" alisema Mhe. Ulega.

Naye Mkurugenzi wa ranchi ya Mbogo, Chalinze Mkoani Pwani, Naweet Mulla ambaye wameshirikiana na Serikali kugawa madume hayo alisema thamani ya madume ni shilingi milioni 15.

"Uzalishaji wa Ng'ombe hawa aina ya borani utasaidia kuboresha koosafu bora ambayo watakuwa bora kwenye uzalishaji wa mazao ya mifugo ikiwemo kiwango kikubwa cha maziwa, nyama nydingi, uhimilivu dhidi ya magonjwa na hali ya mazingira ya mikoa yetu" alisema Mulla.

Katika hatua nyingine, Naibu Waziri pia aligawa majokofu 8 kwa vikundi vyta wanawake wajasiriamali kwenye mnyororo wa thamani wa mazao ya Uvuvi Ili kusaidia kupunguza upotevu wa ubora wa mazao hayo na kuongeza thamani.

Mratibu wa miradi ya Pwani

ya bahari ya Hindi nchini kwa miradi inayotekeliza na Shirika linalojishughulisha na mazingira (WWF), Dkt. Modesta Medadi alisema wamekabidhi majokofu 8 na injini ya boti kwenye Wilaya ya Mkuranga Mkoani Pwani, ikiwa ni mkakati wa kuwezesha shughuli zao.

Naye Mkuu wa Wilaya ya Mkuranga Khadija Nassir Ally alimshukuru Mheshimiwa Rais Samia Suluhu Hassan kwa jitihada yake ya kusaidia na kuwaendeleza wafugaji na wajasiriamali wa bidhaa za uvuvi nchini sawa na ahadi yake katika hotuba zake.

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi Mhe. Abdallah Ulega akiongea na wafugaji pamoja na vikundi vyta wanawake wa Mkuranga wakati wa hafla fupi wa ugawaji wa madume bora aina ya borani na majokofu Januari 27, 2022.

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi Mhe. Abdallah Ulega, akilishukuru Shirika linalojishusha na mazingira (WWF) kwa kuwawezesha kupata majokofu nane (8) kwenye Wilaya ya Mkuranga na kuwasihii wanawake wajasiriamali walokabidhiwa majokofu hayo Januari 27, 2022 wayatunze na wayatumie kama ilivyokusudiwa.

SEKTA YA UVUVI WATAKIWA KUTIMIZA LENGO LA UKUSANYAJI MADUHULI YA SERIKALI

Waziri wa Mifugo na Uvuvu, Mhe. Mashimba Ndaki amewataka wataalam wa sekta ya Uvuvu kuhakikisha wanakusanya maduhuli ya serikali ili kutimiza lengo la kukusanya bilioni 40 kwa mwaka wa fedha 2021/2022.

Waziri Ndaki aliyasema hayo Januari 15, 2022 kwenye kikao cha wataalam wa sekta ya uvuvu kilichojadili hali ya ukusanyaji wa maduhuli ya serikali kupitia sekta ya uvuvu ambapo mpaka sasa sekta hiyo imekusanya bilioni 10 katika bilioni 40 zilizolengwa.

Katika kikao hicho taarifa za ukusanyaji wa maduhuli ya serikali ziliwasilishwa kwa kila kituo ambapo pia changamoto ziliwasilishwa na kujadiliwa namna gani ya kuweza kukabiliana nazo ili kuhakikisha ukusanyaji wa maduhuli unafikia malengo yaliyowekwa.

Akizungumza na wataalam hao Waziri Ndaki alisema kuwa ni lazima wataalam kuhakikisha wanaongeza usimamizi kwenye maeneo yao ili malengo ya ukusanyaji wa maduhuli yatimie. Ili kuhakikisha malengo ya ukusanyaji maduhuli yanafikiwa Waziri Ndaki alisema vituo vitatakiwa kutoa taarifa ya ukusanyaji wa maduhuli kila wiki ili kama kunakuwepo na changamoto iweze kutatuliwa kwa wakati.

Lakini pia wataalam walitakiwa kufanya kazi kwa uadilifu, uaminifu na kwa kujitolea ili kuhakikisha malengo yaliyowekwa ya ukusanyaji wa maduhuli ya serikali yanatimizwa. Waziri Ndaki amewaeleza wataalam hao kuwa katika muda wao wa utumishi ndani ya sekta ya uvuvu ni lazima waache alama ikiwemo ya ukusanyaji mzuri wa maduhuli.

Waziri wa Mifugo na Uvuvu, Mhe. Mashimba Ndaki akizungumza katika kikao cha wataalam wa Sekta ya Uvuvu (hawapo pichani) kilichojadili hali ya ukusanyaji wa maduhuli ya serikali ambapo amewaeleza wataalam hao kuwa katika kipindi kilichobaki cha mwaka wa fedha 2021/2022 ni lazima lengo la kukusanya bilioni 40 litimizwe. Kulia ni Mkurugenzi wa Idara ya Maendeleo ya Uvuvu, Bw. Emmanuel Bulayi na kushoto ni Mkurugenzi wa Idara ya Ukuzaji Viumbe Maji, Dkt. Nazael Madala. Kikao hicho kilifanyika kwenye ukumbi wa Morena Hotel Jijini Dodoma Januari 15, 2022.

Wataalam hao walitakiwa kuwa wabunifu katika ukusanyaji wa maduhuli ya serikali na kuhakikisha wanasi mamia sheria, kanuni, miongozo na taatibu zilizowekwa. Pia walitakiwa kuhakikisha kuwa wanalinda na kuzisimamia rasilimali za uvuvi. Vilevile amewaonya wataalam hao kutojihusisha na uvuvi haramu kwani wakibainika hatua zitachukuliwa dhidi yao.

Waziri Ndaki alisema kuwa wizara ina malengo makubwa ya kuwawezesha wavuvi ili wakue kimapato na hivyo waweze kuchangia kwenye pato la taifa kupitia sekta ya uvuvi. Aidha, alisema kuwa wizara itafanya mapitio ya tozo mbalimbali za uvuvi na kuzifanya marekebisho endapo yatahitajika.

Naye Mkurugenzi wa Idara ya Maendeleo ya Uvuvi, Bw. Emmanuel Bulayi alisema kuwa lengo la kuitisha kikao hicho ni kufanya tathmini ya hatua iliyofikiwa katika ukusanyaji maduhuli ya serikali pamoja na hali ya ulinzi na usimamizi wa rasilimali za uvuvi.

Pia alimshukuru Waziri kwa uamuzi wake wa kuitisha

kikao hicho kwani kimesaidia kwa kuwawezesha wakuu wa vituo vyote Tanzania kukaa kwa pamoja kujadili changamoto walizonazo na kutoka na mkakati wa pamoja ili kuhakikisha ukusanyaji wa maduhuli unakwenda vizuri.

Getrude Migodela kutoka Kitengo cha Udhibiti wa Rasilimali za Uvuvi Mwanza alisema kuwa watakwenda kutekeleza maelekezo yaliyotolewa na Waziri ili kuhakikisha wanakusanya maduhuli kulingana na malengo yaliyowekwa. Pia aliishikuru Wizara kwa maelekezo yake ya kuwataka wafanyabiashara wa samaki na mazao ya uvuvi waanze kulipia kwenye eneo mzigo unapotoka kwa kuwa hiyo itawasaidia kuongeza mapato kwenye vituo vyao.

Kikao hicho cha wataalam kilifanyika kwa lengo la kuwakutanisha wataalam wa uvuvi wanaohusika na ukusanyaji wa maduhuli ya serikali ili waweze kujadili changamoto na mikakati itakayowezesha sekta ya uvuvi kutimiza malengo ya ukusanyaji wa maduhuli ya serikali lakini pia kuhakikisha uvuvi haramu unadhibitiwa.

Mkurugenzi wa Idara ya Maendeleo ya Uvuvi, Bw. Emmanuel Bulayi akizungumza wakati wa kikao cha wataalam wa sekta ya uvuvi kilichojadili kuhusu ukusanyaji wa maduhuli ya serikali. Kulia kwake ni Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki akifuatiwa na Mkurugenzi wa Idara ya Ukuzaji Viumbe Maji, Dkt. Nazael Madala. Kikao hicho kilifanyika kwenye ukumbi wa Morena Hotel Jijini Dodoma Januari 15, 2022.

WAZIRI NDAKI ATOA MAELEKEZO KWA WAKUSANYA MADUHULI YA SERIKALI

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki ametoa maelekezo manne kwa wataalam wa mifugo wanaohusika na ukusanyaji wa maduhuli ya serikali kwa lengo la kuangalia hali ya ukusanyaji wa maduhuli ya serikali kwa lengo la kuhakikisha wanafikia lengo lililowekwa.

Waziri Ndaki alitoa maelekezo hayo Januari 20, 2022 kwenye kikao na wataalam hao kilichofanyika kwenye ukumbi wa Royal Village ambapo aliwaeleza kuwa mwenendo wa ukusanyaji wa maduhuli ya serikali sio mzuri kwani kati ya bilioni 50 zilizokusudiwa kukusanya ni bilioni 13.9 ndio zimekusanya.

Katika kikao hicho taarifa za ukusanyaji wa maduhuli ya serikali ziliwasilishwa kwa kila kituo ambapo pia changamoto ziliwasilishwa na kujadiliwa namna gani ya kuweza kukabiliana nazo ili kuhakikisha ukusanyaji wa maduhili unafikia malengo yaliyowekwa

Akizungumza na wataalam hao Waziri Ndaki alisema

kuwa wizara iliamua kuunda timu ya ufuatiliaji kwa lengo la kuangalia hali ya ukusanyaji wa maduhuli ya serikali kwenye minada na vituo vilivyo chini ya wizara. Timu hiyo ilibaini changamoto mbalimbali na kutoa mapendekezo ambayo yatasaidia kuongeza ukusanyaji wa mapato.

Baada ya majadiliano ya taarifa zilizokuwa ziliwasilishwa, Waziri Ndaki aliwaeleza wataalamu hao kuwa ni lazima wajipange vizuri kuhakikisha wanafikia malengo ya ukusanyaji maduhuli ya serikali kama walivyo pangia.

“Viongozi tutaendelea kuwafuatilia kwa karibu ili kuhakikisha malengo ya ukusanyaji maduhuli ya serikali yanatimizwa na kwa yeote atakayebainika kukiuka taratibu kwa makusudi hatua zitachukuliwa dhidi yake,” alisema Waziri Ndaki

Pia alimueleza Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi

Mhasibu Mkuu wa Sekta ya Mifugo, Bi. Veronica Kishala akiwasilisha mada kuhusu hali ya ukusanyaji wa maduhuli ya serikali kwenye sekta ya mifugo kwenye kikao cha Waziri wa Mifugo na Uvuvi na wataalam wa sekta hiyo kilichofanyika kwenye ukumbi wa Royal Village Jijini Dodoma Januari 20, 2022.

anayesimamia sekta ya Mifugo, Bw. Tixon Nzunda kuwasiliana na Katibu Mkuu TAMISEMI ili kuhakikisha Halmashauri zilizotumia fedha za makusanyo ya maduhuli za wizara zikiwemo za Halmashauri ya Mvomero, Tarime na Manyoni zinarejesha fedha hizo.

Lakini pia wataalam walitakiwa kufanya kazi kwa uadilifu, uaminifu na kwa kujitolea ili kuhakikisha malengo yaliyowekwa ya ukusanyaji wa maduhuli ya serikali yanatimizwa. Waziri Ndaki aliwaeleza wataalam hao kuwa katika muda wao wa utumishi ndani ya sekta ya mifugo ni lazima waache alama ikiwemo ya ukusanyaji mzuri wa maduhuli. Wataalam hao wametakiwa kuwa wabunifu katika ukusanyaji wa maduhuli ya serikali na kuhakikisha wanasmamia sheria, kanuni, miongozo na taatibu zilizowekwa.

Naye Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi anayesimamia Sekta ya Mifugo, Bw. Tixon Nzunda aliwataka wataalam hao kwenda kufanya kazi kwa uadilifu lakini pia watalazimika kuwajibika kutokana na matendo yao kwenye suala la ukusanyaji wa mapato. Vilevile aliwataka kuhakikisha wanakusanya mapato katika maeneo yao na kucha tabia ya udanganyifu kwani hatua zitachukuliwa dhidi yao. Adiha, amewataka wataalam hao kuwasilisha taarifa za makusanyo kila mwezi.

Pia alimshukuru Waziri kwa uamuhi wake wa kuitisha kikao hicho kwani kimesaidia kwa kuwawezesha wataalam wanaohusika na ukusanyaji wa maduhuli Tanzania Bara kukaa kwa pamoja kujadili changamoto walizonazo na kutoka na mkakati wa pamoja ili kuhakikisha ukusanyaji wa maduhuli unakwenda vizuri.

Mkuu wa Mnada wa Ipuli mkoani Tabora, Fred Senyagwa alisema kuwa watakwenda kutekeleza maelekezo yaliyotolewa na Waziri ili kuhakikisha wanakusanya maduhuli kulingana na malengo yaliyowekwa.

Kaimu Mkuu wa Kituo cha Uchunguzi wa Magonjwa ya Mifugo - Iringa, Bw. Rajon Deule alisema kuwa sababu ya kituo chao kufanya vizuri ni kwamba Kanda yao wamekuwa wakifanya vikao vya mara kwa mara ambavyo huwa wanajadili changamoto wanazokutana nazo na kujiwekea mikakati ya namna ya kukabiliana nazo. Kwa kutumia njia hiyo imewasaidia kuweza kukusanya maduhuli ya serikali vizuri.

Kikao hicho cha wataalam kilifanyika kwa lengo la kuwakutanisha wataalam wa mifugo wanaohusika na ukusanyaji wa maduhuli ya serikali ili waweze kujadili changamoto na mikakati itakayowezesha sekta ya mifugo kutimiza malengo ya ukusanyaji wa maduhuli ya serikali.

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki (kulia) na Katibu Mkuu anayesimamia Sekta ya Mifugo, Bw. Tixon Nzunda (kushoto) wakifuatilia mjadala uliokuwa ukiendelea wakati wa kikao cha wataalam wa mifugo wanaohusika na ukusanyaji maduhuli ya serikali kilichofanyika kwenye ukumbi wa Royal Village Jijini Dodoma Januari 20, 2022.

WAFUGAJI KIBAHA WAKABIDHIWA DUME LA KISASA

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Abdallah Ulega amekabidhi Ng'ombe dume wa kisasa kwa wafugaji wa kijiji cha Magindu, halmashauri ya Kibaha Vijijiji, mkoani Pwani kwa ajili ya kuboresha koosafu za mifugo yao.

Akizungumza wakati kwa kukabidhi dume hilo Januari 30, 2022 Naibu Waziri Ulega alisema kuwa Ng'ombe huyo ametolewa na mdau wa mifugo kutoka shamba la Canbe ikiwa ni katika jitihada za kuunga mkono serikali ya awamu ya sita katika ufugaji wa kisasa na kuboresha Mifugo.

Aliwataka wafugaji hao kuweka utaratibu mzuri kwa watu wote ambao wanahitaji mbegu ya dume hilo pamoja na kulitunza vizuri ili liweze kuhudumia majike mengi na kwa muda mrefu zaidi.

“Nawaombeni sasa dume hili litumike kwaajili ya kuboresha mifugo yetu, wekeni utaratibu mzuri wafugaji wote wanaotaka kupandishia majike yao wasikose fursa hiyo hapa, pia mlifanyie uchunguzi wa mara kwa mara lisije likapata ugonjwa wa kutupa mimba kwasababu atakuwa anahudumia mitamba mingi kwa hiyo ni rahisi sana kuhamisha ugonjwa” alisema Ulega.

Katika hatua nyingine Naibu Waziri Ulega amewataka wakinamama, jamii ya wafugaji wanaojishughulisha na uuzaaji wa maziwa kuanzisha chama vya ushirika kitakacho wasaidia kuuza maziwa hayo bila changamoto yeyote.

Alisema pamoja na mambo mengine ushirika huo pia utawasaidia wakina mama kupata mikopo kutoka katika benki ya kilimo.

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi Mhe. Abdallah Ulega akikabidhi ng'ombe dume aina ya borani kwa wafugaji wa kijiji cha Miziguni kata ya Magindu na kuwataka wafugaji hao walitunze dume hilo na kuhakikisha halipati ugonjwa wa kutupa mimba ili liweze kuwasaidia zaidi katika kuboresha Mifugo yao na kupata mbegu bora zaidi. Tukio hilo lilifanyika Januari 30, 2022 Mkoani Pwani.

"Tayari wenzetu wa Heifer international wameahidi kutoa mabirika 10 ya maziwa na jokofu moja kwaajili ya kusaidia wakinamama wa vigindu wanaouza maziwa kuweza kuboresha bidhaa zao na kuuza kwa bei nzuri" aliongeza.

Kwa upande wake Diwani wa kata ya Gwata alimshaukuru Naibu Waziri wa Mifugo na wizara kwa ujumla kwa hatua nzuri wanazozichukua katika

kukabiliana na changamoto ya malisho.

Alisema wamepokea maelekezo ya Wizara pamoja na elimu waliyoipata ikiwemo ya kilimo cha Malisho na uanzishwaji wa chama cha ushirika cha kinamama wauza maziwa ambapo wataanza kufanya kazi mara moja ili kuunga mkono jitihada za serikali ya awamu ya Sita inayoongozwa na Mhe. Samia Suluhu Hassan.

Mbunge wa Kibaha vijijini Mhe. Michael Mwakamo akimshukuru Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi Mhe. Abdallah Ulega kuweza kuwatemebelea wafugaji wa kijiji cha Miziguni kata ya Magindu na kuweza kugawa dume litakalo wasaidia katika kuboresha Mifugo yao. Tukio hilo liliifanyika Januari 30, 2022 Mkoani Pwani.

MATUKIO KATIKA PICHA WAKATI WA MAPOKEZI YA KMM TAREHE 11 JANUARI 2022

Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Mifugo), Bw. Tixon Mzunda (kulia) akisalimiana na watumishi wa Wizara ya Mifugo na Uvuvi wakati alipowasili kwenye Ofisi za Wizara hiyo Januari 11, 2022 mara baada ya kuteuliwa na Rais ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Mhe. Samia Suluhu Hassan.

Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Mifugo), Bw. Tixon Nzunda (kushoto) akipokea ua na kadi mara tu baada ya kuwasili kwenye ofisi za Wizara Mtumba Jijini Dodoma Januari 11, 2022. Katikati ni Katibu Mkuu anayesimamia sekta ya Uvuvi, Dkt. Rashid Tamatamah na anayefuatia ni Afisa Utumishi, Bi. Suzan Silayo.

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Abdallah Ulega (kushoto) akimkaribisha Katibu Mkuu Sekta ya Mifugo, Bw. Tixon Nzunda (kulia) mara baada ya kuwasili kwenye Ofisi za Wizara ya Mifugo na Uvuvi zilizopo Mtumba Jijini Dodoma Januari 11, 2022.

Katibu Mkuu wa Mifugo na Uvuvi (Uvuvi), Dkt. Rashid Tamamatamah akiongea na viongozi pamoja na Wataalam wa Sekta ya Mifugo na Uvuvi (hawapo pichani) Januari 11, 2022 kabla ya kumkaribisha Katibu Mkuu Sekta ya Mifugo Bw. Tixon Nzunda (wa pili kutoka kushoto). Kulia ni Mkurugenzi wa Idara ya Sera na Mipango, Bw. Amos Zephania.

Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Mifugo), Bw. Tixon Nzunda akikabidhiwa nyaraka muhimu za Ofisi ya Katibu Mkuu (Sekta ya Mifugo) na aliyekuwa akikaimu Ofisi hiyo, Bw. Amosy Zephania (kulia) kwenye ukumbi wa Wizara Mtumba Jijini Dodoma Januari 11, 2022.

Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Mifugo), Bw. Tixon Nzunda akiongea na viongozi pamoja na Wataalam wa Sekta ya Mifugo na Uvuvi (hawapo pichani) Januari 11, 2022 ambapo amewasisitiza kuendelea kufanya kazi kwa ushirikiano na kwa kuzingatia weledi.

PICHA JUU NA CHINI:

Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Mifugo), Bw. Tixon Nzunda (Aliyesimama mbele katikati) akiwa kwenye picha ya pamoja na watendaji wa Wizara hiyo mara baada ya kuwasili kwenye Ofisi za wizara hiyo zilizopo Mtumba Jijini Dodoma Januari 11, 2022. Kulia kwake ni Katibu Mkuu anayesimamia Sekta ya Uvuvi, Dkt. Rashid Tamatamah.

Jarida hili la Mtandaoni hutolewa kila mwezi na

Kitengo cha Mawasiliano Serikalini,
Wizara ya Mifugo na Uvuvi,

S.L.P. 40487, Dodoma,Tanzania

Simu: +255763 255255

Email: www.mifugouvuvi.go.tz

Tovuti: www.mifugo.go.tz